

SVOBODA A DEMOKRACIE ZRUŠENY!

Spustila alarm Markéta Šichtařová

- CZ24 News | 13. ledna 2022

Svět se změnil. Pamatujeme dobu, kdy byly Spojené státy považovány za nejstabilnější demokracii, kde si člověk koupí silnou motorku a bouchačku a svobodně vyrazí po Route 66.

Nemusíme žít v Americe, abychom viděli, že tak to už není. Z Ameriky se šíří šílenosti spočívající v omezení všech myslitelných i nemyslitelných svobod zrovna tak jako z dalších zemí světa. A to vše proto, že by se jinak mohla nějaká menšina cítit diskriminována. A tak – aby se náhodou nějaká menšina diskriminována necítila – raději se omezí svoboda a práva majority. Demokracie coby vláda majority už nefrčí. Teď frčí „liberální demokracie“, údajně lepší podmnožina demokracie. Tedy vlastně vláda menšin. A jestli covid přinesl mnoho změn do našich životů, pak asi největší změnou je to, že právě tahle „liberální demokracie“ ukázala svou dominanci. (Mimochodem, hodně podivný a matoucí název, mnoho skutečného liberalismu v tom není.)

Tenhle dojem potvrzuje i zpráva Freedom House, americké nevládní organizace placené vládou USA, která za svůj cíl prohlašuje hájení demokracie, politické svobody a lidských práv. Hodnotí úroveň svobody ve všech zemích světa. Podle dat webu freedomhouse.org máme v ČR víc svobody než v USA. Máme 91 bodů ze 100, USA mají jen 86. To jsou paradoxy, co? Nám Američané říkají (s poněkud opovržlivým nádechem) postkomunistická země, a přitom máme víc svobody než Američané, kteří stále mají sklon vyvážet svobodu a své hodnoty do světa.

Pokud se vám to zdá „nějaké divné“, dám malý příklad: snad kamkoliv se podíváte do zahraničí, všude se diskutuje o tom, jak co nejvíc cenzurovat sociální sítě, tedy mazat z nich „závadné“ příspěvky v podobě zobrazování nahoty, násilných, byť třeba i pravdivých válečných scén, kritizování vlády a podobně. U nás se na počátku roku 2019 na půdě parlamentu diskutovalo o tom, jak cenzuře na sociálních sítích *zabránit* a jak například Facebook pohnat k odpovědnosti za takové porušování svobody slova. Sice se nic nevymyslelo, ale alespoň se tím směrem uvažovalo. Tedy přesně naruby než v mnoha jiných zemích. A o tom to je.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Špatně na tom tedy zjevně nejsme ani v porovnání s dalšími státy. Podle webu freedomhouse.org mají 100 bodů ze 100 např. Švédsko, Finsko nebo Norsko. Nizozemsko už má 99 bodů, Lucembursko 98, Irsko 97, Švýcarsko 96 a Španělsko 94 stejně jako Německo. Francie má ale jen 90 bodů, Polsko 84, Maďarsko 70, Turecko 31, Rusko 20, Etiopie 19, Írán 18, Čína 11, Severní Korea 3 a nejméně svobodný Turkmenistán jen 2 body.

Detailní data nejsou veřejně za všechny země k mání. Jen namátkou tak vybírám: V kategorii občanské svobody mají Američané 53 z 60 bodů. Maďarsko má 43, Rusko jen 15 a Čína má pouhých 12 bodů z 60.

Myslím, že kromě vzestupu různých nátlakových skupin vzala světu hodně svobody válka s terorismem. Všechno je v zájmu bezpečnosti kontrolováno, natáčeno, foceno. Tak například před odletem nás na letišti vystavují potupným prohlídkám jako zloděje. Od roku 2001 nesnáším létání právě kvůli potupnému bezpečnostnímu procesu před odletem.

Strach z násilí končí absurdně. Vždy byl jako příklad zneužití dobrého nástroje uváděn nůž. Tím se dá krájet chleba i zabít. Proto jsem nůž dlouho vnímala jako nástroj, který nebude podléhat regulaci, pokud nebude mít vyloženě podobu mačety. Jenže zoufalství politiků a jejich snaha předstírat, že situaci řeší, může končit absurdní prohrou svobody.

Před pár lety jsem byl svědkem neuvěřitelné scény na londýnském letišti Heathrow. Při odbavování byla celá fronta čekajících lidí zastavena díky tomu, že sekuriťáci se totálně zasekli s jednou korpulentní afro-Angličankou. Z příručního zavazadla jí vydolovali na základě rentgenové kontroly něco, co tvarem i rozměry připomínalo zahnutou tureckou šavli. Na to spravedlivě rozzuřená dáma reagovala mohutnou záplavou křiku a nadávek, že si nebude mít čím nakrájet svačinu. Kdyby bývala tvrdila, že si nebude mít čím nakrájet pilota, věřila bych jí to spíš. Scéna skončila tím, že nůž byl zabaven, dáma odcestovala.

Dopadlo by to dneska stejně? Sotva. Na zprávu, že za posledních pět let v Británii přibylo útoků mladých lidí nožem o 100 procent, zareagoval britský obchodní řetězec Asda rozhodnutím vyřadit z nabídky od dubna 2019 jednotlivě prodávané nože, sady kuchyňských nožů zůstaly nadále v prodeji. Tedy nikoliv nějaké mačety – ale prostě nože na krájení masa. Míněno neživého masa. Je to normální? Zakážeme prodej jednotlivě prodávaných lékařských skalpelů a necháme chirurgy operovat polévkovou lžící? V tomhle případě jednoduše management firmy „převzal sociální odpovědnost“ a hlavně předešel výčitkám politiků. Že by to snížilo násilí v ulicích, pochybuji. Že to snížilo svobodu klientů sehnat si nástroj k ukrojení steaku, nepochybuji; musí si místo jednotlivě prodávaného nože zakoupit sadu.

A tím se dostáváme k jádru věci: Sociální odpovědnost, společenská odpovědnost, udržitelnost, kolektivismus... Slovní novotvary, které pomalu vytlačily výrazy jako osobní zodpovědnost, ziskovost, racionalita, individualismus. Jsou vlastně přímým opakem. Například osobní zodpovědnost je přímým opakem slov společenská odpovědnost: Buď se racionálně snažím sebe samu zachovat při životě a chovat se tak, abych se o sebe postarala a nepotřebovala pomoc státu. Anebo se sebeobětuju, kašlu na svůj vlastní prospěch a vnucuju okolí jeho domnělé dobro, protože předpokládám, že celá společnost je na pomoci zvenčí závislá.

V případě přístupu k nemocím teoreticky existují dva přístupy: každý ohrožený se snaží maximálně se chránit, anebo všichni neohrožení jsou donucováni chránit ty ostatní. Víme, který přístup v drtivé většině rozvinutých zemí převládl. A víme už i proč. Protože „liberální demokracie“. Protože kolektivismus.

[ZDROJ](#)